

Det i industriel Henseende vigtigste Naamateriale, Svovlsyre, der navnlig her spiller en saa stor Rolle for Fabrikationen af kunstig Gjødning, betaler ved Indførsel 1 Kr. for hvert 100 Pbd. i Lold; men da stærke Syrer som bekendt ere farlige og kostbare at transportere paa Skibe og Jernveie, vil en Ophævelse af denne Lold maaske ikke have nogen større Betydning for den indenlandiske Forbrug af Svovlsyre. Paa den anden Side ere flere af de til Svovlsyre benyttede Naamaterialier belagte med Lold. Salpeter kan indføres frit, naar det benyttes direkte som Gjødningsmiddel, hvorimod det til Brug i Svovlsyrefabrikationen skal fortoldes med 1 Kr. for 100 Pbd.; da der nu bruges omtrent 3,65 Pbd. Salpeter til 100 Pbd. Svovlsyrehydrat, bliver Loldafgiften paa denne Mængde Syre 3,65 Dre. Lolden for den Mængde Kul, som benyttes til Fabrikationen, beløber sig til 1,15 a 2,30 Dre for 100 Pbd. Syre, eftersom man fremstiller Kammerfyre eller koncentreret Syre. Endelig kan Blyet, der benyttes i Svovlsyrefabrikterne, med en vis Ret betragtes som et Naamateriale, da det maa fornyes mindst hvert 10de Aar. Til et Anlæg af Middeltørrelse (15,000 Stnr. Syre) medgaar c. 100,000 Pbd. Bly, hvoraf Lolden er lidt over 2000 Kr. eller omtrent 10% af Værdien, der altsaa bliver at betale hvert 10de Aar. Beregnet paa 100 Pbd. Syre beløber denne Lold sig til c. 1,40 Dre. Den samlede Afgift, der hviler paa Fabrikationen af Svovlsyre, er saaledes 6,20 til 7,35 Dre for 100 Pbd.

Hovedmassen af Svovlsyre benyttes her i Landet til Fabrikationen af kunstig Gjødning, der maa bestaa en meget skarp Konkurrence med Udlandets, navnlig Englands Fabriker. Antager man, at der gennemsnitlig bruges 33% Svovlsyrehydrat til 100 Pbd. Superfosfat, udgjør den ovenfor nævnte Afgift af Svovlsyre 2 til 2,40 Dre pr. 100 Pbd. Gjødning, Lolden for Kul til Maling, Blanding osv. fra 0,25 til 0,45 Dre og endelig for Sække, Garn osv. til Emballering af Gjødningen 3,15 til 4 Dre. Svovlsyre- og Kulforbrugen samt Sækkens Størrelse er variabel for de forskellige Gjødningsarter, men, naar man tager Middeltallet af de angivne Taltørrelser, vil man sikkert ikke tage meget feil i, at Loldafgiften bliver ialt 6,13 Dre pr. 100 Pbd. Gjødning.

Som allerede nævnt, er Salpeter toldfrit, naar Landbruget benytter det som Gjødningsmiddel; vil derimod en Fabrikant indblande denne Vare i en anden Gjødning, maa Lolden betales. Kalisaltene, som nu benyttes meget i Gjødningsfabrikationen, kunne til dette Brug faaes toldfrit indførte, naar derom indgives Ansøgning, og der udstedes en Erklæring paa Kro og Love om Anvendelsen. I modsat Fald betales der en Lold af 2 Stilling for et Pund Kloralium og svovlsurt Kali.

Det skal endnu bemærkes, at fremmed Gjødning indføres uden at erlægge Lold, hverken af Varen selv eller af den dertil benyttede Emballage.

Indtil Loven af 12te April-1878 frigaav Lolden for Salt til Sodafabrikationen, var det umuligt at fremstille Soda af Salt her i Landet, idet Lolden paa Naasalt er 0,4 Stilling pr. Pbd., hvilket svarer til c. 1 1/3 Kr. for 100 Pbd. Soda (Alkali) eller omtrent 20% af Værdien.

Kulforbrugen i Ammoniak-sodafabrikterne er ikke meget betydelig, da der bruges c. 2 Pbd. Kul til 1 Pbd. Soda, saa at Kullolden bliver 10 Dre for hvert 100 Pbd. Soda.

Den overveienende Mængde af Soda fabrikeres efter Leblancs Methode, der er langt mere udviklet og gjenarbejdet end Ammoniakprocessen. Saltoldens Ophævelse svarer her til en Vægunstigtelse af omtrent 1 1/4 Kr. for 100 Pbd. Soda, som imidlertid er af omtrent 10% ringere Kvalitet end Ammoniak-soda. Til Fremstilling af 100 Pbd. Soda bruges efter Leblancs Methode 5 Centner Kul og henved 1 Centner Svovlsyre, saa at den indirekte Loldafgift bliver 31 til 32 Dre for 100 Pbd. Soda. Dertil kommer endnu Lolden af Emballagen, som er c. 2 Dre. Selv nu, efter Saltoldens Ophævelse, betales altsaa af Soda (Alkali) efter Leblancs Methode 6 til 7% af Værdien i indirekte Loldafgift. Den ovennævnte Lov om Saltolden lider af en meget væsentlig Mangel, idet Lovgivningsmagten ved Lovens Behandling udelukkende har havt en allerede eksisterende Ammoniak-sodafabrik for Øie og derfor aldeles har overset, at naar Salt til Sodafabrikation skal være toldfrit, maa der fornødtgives gives den samme Frihed for Fabrikationen af Glauberfalt, der i Leblancs Sodaprocess er Overgangsledet fra Salt til Soda; man fremstiller nemlig her først Glauberfalt og Salthyre af Kogfaltet og ombanner derpaa Glauberfaltet til Soda, medens Salthyren for en stor Del anvendes til Klorfalk. Der bruges i Danmark aarlig henved 1 Mill. Pbd. Glauberfalt og ligesaa meget Klorfalk til en Værdi af henholdsvis 20,000 til 30,000 Kr. og 60,000 til 100,000 Kr.; men trods Loven af 12te April 1878 er det dog vedblivende forbudt at fabricere Glauberfalt og kun tilladt at fremstille Salthyre og Klorfalk paa den Betingelse, at man benytter Glauberfaltet til Soda!

Paa Fabrikationen af Kryolith=Soda hviler en Loldafgift, der for Kullenes og Emballagens Vedkommende er henholdsvis 10 Dre og 2 Dre, beregnet for 100 Pbd. calcineret Soda, foruden at der af Kryolithen maa betales en meget betydelig Afgift til Staten. Til denne Fabrikation slutter sig Fremstillingen af Alun, der for sit Vedkommende er bebyrdet med en Afgift af 7 Dre pr. 100 Pbd.